

«ՀԱՅԱՎՏՈՎԱՅԱՐԱՆ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ ատղիտորի եզրակացություն

2022թ. դեկտեմբերի 31

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն.....	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	4
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն.....	5
Սնվեական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն.....	6
Գրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	7
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....	9

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Հայավտոկայարան» ՓԲԸ մասնակիցներին և ղեկավարությանը

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Հայավտոկայարան» պետական փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև այդ ամսաբաժին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները քոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «Հայավտոկայարան» պետական փակ բաժնետիրական ընկերության ֆինանսական վիճակը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաբաժին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտների (ԱՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր հաշվետվության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» հատվածում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի համար կիրառելի վարքագծի պահանջների, և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն նշված պահանջների և ՀԷՄՍԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել քավարար ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ) համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաբյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության

Crowe & Asatryan LLC
"Don Mirov" Business Center,
7 Argishti str., 2nd floor,
Yerevan 0015, Armenia
T: +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryan.com
www.crowe.am
www.asatryan.com

Քրոու քեյ Ասատրյան ՄԳԸ
«Դոն Միրով» Բիզնես-Վենդոր,
Արգիշտի փող. 7, 2-րդ հարկ,
ք. Երևան, 0015, ՀՀ
Է. +(374) 60 53 23 23
• +(374) 99 54 33 88
Է-մեյլ: general@crowe.am
general@asatryan.com
www.crowe.am
www.asatryan.com

ղեկարման քաղաքացիական անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, քաղաքացիական այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել ՀՀ կենտրոնը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ՀՀ կենտրոնի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները քոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել աուդիտորական եզրակացություն, որը ներառում է մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը ամենաբարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում, և համարվում են էական, երբ լսելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական բերահավատություն: Ի յրոմն՝

- Բացահայտում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրումների ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ, կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում աուդիտին առնչվող ներքին հսկողության համակարգի մասին պատկերացում՝ սովյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե ՀՀ կենտրոնի ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող քաղաքացիական հիմնավորվածությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյեք առկա է էական անորոշություն ղեկարման կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է էական կասկած առաջացնել ՀՀ կենտրոնի անընդհատ գործելու կարողության նկատմամբ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պարտավոր ենք աուդիտորական եզրակացությունում

ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան րացահայտումներին, կամ, երբ այդպիսի րացահայտումները համապատասխան չեն, ձևավորել մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են առկաել Ընկերությանը դադարեցնել գործունեության անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ րացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Մենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հայտարարություն, ըստ որի՝ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ վարքագծի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և, որտեղ կիրառելի է, նախազգուշական միջոցառումների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդված հարցերից մենք որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, համոզիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Այս հարցերը նկարագրում ենք աուդիտի եզրակացությունում, եթե օրենսդրությամբ կամ իրավական ակտերով չի արգելվում տվյալ հարցի հրապարակային րացահայտումը, կամ, երբ խիստ րացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորի եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված րացասական հետևանքները ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Այս աուդիտի առաջադրանքի պատասխանատուն Ալբերտ Ասատրյանն է:

25 օգոստոսի 2023թ.

Ալբերտ Ասատրյան

Տնօրեն-բաժնետեր,
առաջադրանքի ղեկավար

Քրուու ընդ Ասատրյանս ՍՊԸ

բ. Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
	ԾՆք.		
Հասույթ	4	148,522	136,925
Համախառն շահույթ		148,522	136,925
Այլ եկամուտ	5	117,775	138,756
Իրացման ծախսեր	6	(2,636)	(1,291)
Վարչական ծախսեր	7	(156,306)	(141,365)
Այլ ծախսեր	8	(112,711)	(125,090)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ/(վնաս)		(5,356)	7,935
Ֆինանսական եկամուտ	9	96	51
Ֆինանսական ծախսեր	9	(6,539)	(8,729)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկերը		(11,799)	(743)
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	10	118	(3,649)
Տարվա շահույթ/(վնաս)		(11,681)	(4,392)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո			
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		(11,681)	(4,392)

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից 2023թ. օգոստոսի 25-ին

Կարեն Գրիգորյան
 Տնօրեն

Քրիստինե Բաբայան
 Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 37-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	11	2,131,680	1,181,796
Ոչ նյութական ակտիվներ	11	224	262
Օգտագործման իրավունքի ձեռք բերված ակտիվներ	12	845	1,280
Հետաձգված հարկային ակտիվ		10,135	3,823
		2,142,884	1,187,161
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	13	1,096	1,185
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	14	102,744	134,465
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ		4,213	5,566
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	15	14,030	9,607
		122,083	150,823
Ընդամենը ակտիվներ		2,264,967	1,337,984
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
<i>Կապիտալ և պահուստներ</i>			
Կանոնադրական կապիտալ	16	93,158	93,158
Կուտակված շահույթ/(վնաս)		(59,926)	(4,806)
		33,232	88,352
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	17	22,302	66,631
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ		2,092,105	1,134,919
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	19	492	951
		2,114,899	1,202,501
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	17	22,165	-
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	19	459	435
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	18	23,934	25,563
Կրեդիտորական պարտքեր շահարժիհների գծով		39,617	-
Պահուստներ	20	30,660	21,133
		116,835	47,131
		2,231,734	1,249,632
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		2,264,967	1,337,984

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 37-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Վերագնա- հատման սլախտատ	Կուտակված շահույր/(վնաս)	Ընդամենը
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	93,158	-	12,451	105,609
Տարվա շահույր/(վնաս)	-	-	(4,392)	(4,392)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	(4,392)	(4,392)
Նախորդ տարիների էական սխալի ուղղում	-	-	(12,865)	(12,865)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	93,158	-	(4,806)	88,352
Տարվա շահույր/(վնաս)	-	-	(11,681)	(11,681)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	(11,681)	(11,681)
Նախորդ տարիների էական սխալի ուղղում	-	-	(3,823)	(3,823)
Շահարաժիններ	-	-	(39,617)	(39,617)
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	(39,617)	(3,823)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	93,158	-	(59,926)	33,232

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը սկսած է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 37-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկերը	(11,799)	(743)
<i>Շրջադարձներ</i>		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	3,277	3,673
Դեբիտորական պարտքերի գիշում	(2,435)	(37,964)
Ֆինանսական ծախս/(եկամուտ)	6,443	8,678
Հիմնական միջոցների օտարումից (օգուտ)/վնաս	4,461	63
Պահուստի շարժ	9,527	21,133
Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	9,474	(5,160)
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	33,074	31,419
Պաշարների փոփոխություն	89	857
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	(1,629)	(2,686)
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ</i>	41,008	24,430
Վճարված տոկոսներ	(6,410)	(8,589)
Վճարված շահութահարկ	(7,482)	-
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ</i>	27,116	15,841
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(957,150)	(604)
Ստացված շնորհներ	957,186	51
<i>Ներդրումային գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ</i>	36	(553)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(22,165)	(13,037)
Վարձակալության գծով պարտավորության մարում	(564)	(484)
<i>Ֆինանսական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ</i>	(22,729)	(13,521)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)	4,423	1,767
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքները տարեկցքի դրությամբ	9,607	7,840
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ տարեվերջի դրությամբ	14,030	9,607

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 37-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Հայափոկայարան» պետական փակ բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ «Ընկերություն») հանդիսանում է իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող առևտրային կազմակերպություն, որի կանոնադրական կապիտալը բաժանված է ընկերության նկատմամբ բաժնետերերի պարտավորական իրավունքը հավաստիացնող որոշակի բովոլ բաժնետոմսերի:

Ընկերության կողմից բողարկված բոլոր բաժնետոմսերը սեփականության իրավունքով պատկանում են Հայաստանի Հանրապետությանը (բաժնետեր):

Ընկերությունը ստեղծվել է ՀՀ տրանսպորտի նախարարության (այսուհետև՝ «Հիմնադիր») 1997թ. դեկտեմբերի 9-ի 187 հրամանի համաձայն «Հայափոկայարան» պետական ձեռնարկության վերակազմավորման ճանապարհով: Ընկերությունը հանդիսանում է «Հայափոկայարան» պետական ձեռնարկության (գրանցման 290.140.00153 վկայական 01Ա 003058) իրավահաջորդը:

Ընկերության գտնվելու վայրը և իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Ծովակալ Խակովի պող. 6:

2022թ. ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 109 մարդ (2021թ.՝ 108 մարդ):

2 Գատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից:

2.2 Դանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական ֆունկցիոնալ արժույթը, քանի որ այն լավագույնս այտացույուն է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կտրացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է որպեսզի Հնկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և քարդրություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, քաջահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն:

2.5 Նոր և փոփոխված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք ուժի մեջ են մտնում ընթացիկ տարվա համար

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հնկերությունն առաջին անգամ կիրառել է որոշակի ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2022թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Հնկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը բողոքելվել է, քայք դեռ ուժի մեջ չի մտել:

ՖՀՄՍ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
Կոմիսիոն վճարները Ֆինանսական պարտավորությունների ապահանաչման «10 տոկոս»-ի թեստում (ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ.	Ընդունված
Անբարենպաստ պայմանագրեր – Պայմանագրի կատարման ծախսեր (ՀՀՄՍ 37-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ.	Ընդունված
Հիմնական միջոցներ, Մուտքեր մինչև նախատեսված օգտագործումը (ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ.	Ընդունված
Դուստր կազմակերպությունը որպես առաջին անգամ որդեգրող (ՖՀՄՍ 1-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ.	Ընդունված
Հարկումը իրական արժեքի չափման մեջ (ՀՀՄՍ 41-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ.	Ընդունված
Թարմացումներ Հայեցակարգային հիմունքներին հղումում (ՖՀՄՍ 3-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ.	Ընդունված

ՖՀՄՍ 9. «Ֆինանսական գործիքներ» - Կոմիսիոն վճարները Ֆինանսական պարտավորությունների ապահանաչման «10 տոկոս»-ի թեստում

Փոփոխությունը պարզաբանում է կոմիսիոն վճարները, որոնք կազմակերպությունը ներառում է՝ գնահատելիս՝ արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության պայմանները էապես տարբերվում են սկզբնական ֆինանսական պարտավորության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն փոխառուի և փոխատուի միջև վճարված կամ ստացված վճարները, ներառյալ փոխառուի կամ փոխատուի կողմից մյուսի անունից/օգտին վճարված կամ ստացված վճարները: ՀՀՄՍ 39. «Ֆինանսական

գործիքներ, ճանաչումը և չափումը» ստանդարտի համար նման փոփոխություն չի առաջարկվում:

Անցումային դրույթների համաձայն՝ Ընկերությունը կիրառում է փոփոխությունը ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք փոփոխվել են տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում կամ դրանից հետո, երբ կազմակերպությունն առաջին անգամ կիրառում է փոփոխությունը (սկզբնական կիրառման ամսաթիվը):

Անբարենպաստ պայմանագրեր – Պայմանագրի կատարման ծախսեր - ՀՀՄՍ 37-ի փոփոխություն

Անբարենպաստ պայմանագիրը պայմանագիր է, որով նախատեսված պարտականությունները կատարելու անխուսափելի ծախսումները (այսինքն՝ այն ծախսումները, որոնցից Ընկերությունը չի կարող խուսափել, բացի որ ունի այդ պայմանագիրը) գերազանցում են այդ պայմանագրից ակնկալվող ստացվելիք տնտեսական օգուտները:

Փոփոխությունները սահմանում են, որ երբ գնահատվում է արդյոք պայմանագիրը անբարենպաստ է կամ ոչ շահութաբեր Ընկերությունը պետք է ներառի այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն առնչվում են ապրանքների կամ ծառայությունների մատուցման պայմանագրին, ներառյալ ուղղակի ծախսումները (օրինակ՝ ուղղակի աշխատանքի և նյութերի ծախսումները) և պայմանագրային գործունեության հետ անմիջականորեն կապված վերադիր ծախսերը (օրինակ՝ պայմանագրի կատարման համար օգտագործվող սարքավորումների մաշվածություն, պայմանագրի կատարման և վերահսկողության ծախսեր): Ընդհանուր և վարչական ծախսերը ուղղակիորեն չեն առնչվում պայմանագրին և չեն ներառվում, եթե դրանք հստակ ենթակա չեն վճարման կոնտրագենտի կողմից՝ համաձայն պայմանագրի:

Հիմնական միջոցներ. Մուտքեր մինչև նախատեսված օգտագործումը - ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխություն

Փոփոխություններն արգելում են հիմնական միջոցների միավորի արժեքից հասնել մինչև այդ ակտիվի օգտագործման համար հասանելի լինելը արտադրված նմուշների վաճառքից ստացված ցանկացած հասույթ, այսինքն՝ հասույթը՝ մինչև ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելը և դեկավարության մախանչած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելը: Հետևաբար, Ընկերությունը ճանաչում է նման վաճառքից հասույթը և դրա հետ կապված ծախսերը շահույթում կամ վնասում: Ընկերությունը չափում է այդ նմուշների արժեքը՝ համաձայն ՀՀՄՍ 2. «Պաշարներ» ստանդարտի:

Փոփոխությունները նաև պարզաբանում են, թե ինչ է նշանակում «ակտիվի անխափան աշխատանքի տեստավորում»: ՀՀՄՍ 16-ն այժմ սահմանում է սա որպես գնահատում, թե արդյոք ակտիվի տեխնիկական և ֆիզիկական արդյունավետությունն այնպիսին է, որ այն կարող է օգտագործվել ապրանքների կամ ծառայությունների արտադրության կամ մատակարարման, այլոց վարձակալության կամ վարչական նպատակների համար:

Եթե համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում առանձին չի ներկայացվում, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները պետք է բացահայտեն շահույթում կամ վնասում ներառված հասույթի և ծախսերի գումարները, որոնք վերաբերում են արտադրված նմուշներին, որոնք կազմակերպության սովորական գործունեության արդյունք չեն, և թե համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որ հողված(ներ)ն է(են) ներառում այդպիսի հասույթներ և ծախսեր:

ՖՀՄՍ 1. «Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրումը» - Դուստր կազմակերպությունը որպես առաջին անգամ որդեգրող

Փոփոխությունը բույլ է տալիս դուստր կազմակերպությանը, որն ընտրում է կիրառել ՖՀՄՍ 1-ի Դ-16(ա) պարագրաֆը՝ չափելու վերահաշվարկման կուտակային տարբերությունները՝ օգտագործելով մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական

հաշվետվություններում ներկայացված գումարները՝ հիմնվելով մայր կազմակերպության ՖՀՄՄ-ին անցնելու ամսաթվի վրա, նրա ճշգրտումներ չեն կատարվել համախմբման ընթացակարգերի նպատակով և այն բիզնեսի միավորման արդյունքները հաշվի առնելու նպատակով, որի արդյունքում մայր կազմակերպությունը ձեռք է բերել դուստր կազմակերպությունը: Այս փոփոխությունը նաև կիրառվում է ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության նկատմամբ, որն ընտրում է կիրառել ՖՀՄՄ 1-ի Դ-16(ա) պարագրաֆը:

ՀՀՄՄ 41. «Գյուղատնտեսություն» – Հարկումը իրական արժեքի չափման մեջ

Այս փոփոխությանը չեղարկվում է ՀՀՄՄ 41-ի 22-րդ պարագրաֆի պահանջը, ըստ որի՝ կազմակերպությունները չեն ներառում հարկերի վճարման համար դրամական միջոցների հոսքերը, երբ չափում են ակտիվների իրական արժեքը ՀՀՄՄ 41-ի շրջանակներում:

Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունեցել ԸՆկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ ԸՆկերությունը չունի ակտիվներ ՀՀՄՄ 41-ի շրջանակներում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Թարմացում Հայեցակարգային հիմունքներին հղումում - ՖՀՄՄ 3-ի փոփոխություն

Փոփոխությունները թարմացնում են ՖՀՄՄ 3-ը, այնպես որ այն հղում անի 2018թ. Հայեցակարգային հիմունքներին 1989թ. հիմունքների փոխարեն: Դրանք նաև ՖՀՄՄ 3-ում ավելացնում են պահանջ, ըստ որի՝ ՀՀՄՄ 37. «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ» ստանդարտի շրջանակում ընդգրկված պարտավորությունների համար ձեռք բերող կիրառում է ՀՀՄՄ 37-ը՝ որոշելու, թե արդյոք ձեռքբերման ամսաթվին ներկա պարտավորություն գոյություն ունի անցյալ դեպքերի արդյունք: Այն պարտադիր վճարների համար, որոնք գտնվում են ՖՀՄՄՄ 21 Պարտադիր վճարներ մեկնարանության շրջանակում, ձեռքբերող կիրառում է ՖՀՄՄՄ 21-ը՝ որոշելու համար, թե արդյոք այն պարտավորեցնող իրադարձությունը, որն առաջացնում է պարտադիր վճարը վճարելու պարտավորություն, տեղի է ունեցել մինչև ձեռքբերման ամսաթիվը:

ԸՆկերության դեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը էական ազդեցություն կունենա ԸՆկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Նոր և վերանայված ՖՀՄՄ ստանդարտներ, որոնք հրապարակված են, քայք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ ԸՆկերությունը չի կիրառել հետևյալ նոր և վերանայված ՖՀՄՄ ստանդարտները, որոնք բողարկվել են, քայք դեռ ուժի մեջ չեն.

ՖՀՄՄ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
Փոփոխություններ ՖՀՄՄ 10-ում, «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՄ 28, «Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ԸՆկերություններում» - Ներդրումի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում	Դեռևս չի սահմանվել ՖՀՄՄ խորհրդի կողմից	-
Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 1-ում, «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց

Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի		
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Էականության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական քաղաքականության քաղաքականումներ	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ» Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր» Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց
ՖՀՄՍ 17. «Ապահովագրության պայմանագրեր»	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՍ 28. «Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ընկերություններում» - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում

ՖՀՄՍ 10-ի և ՀՀՄՍ 28-ի փոփոխությունները վերաբերում են իրավիճակներին, երբ ներդրողի և նրա ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև կա ակտիվների վաճառք կամ ներդրում: Մասնավորապես, փոփոխությունները նշում են, որ դուստր կազմակերպության նկատմամբ (որը բիզնես չէ) վերահսկողության կորստից առաջացող օգուտները կամ վնասները բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության հետ գործարքում, ճանաչվում են մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն այդ ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով: Նմանապես, ցանկացած մախկին դուստր կազմակերպությունում (որը դարձել է ասոցիացված կամ համատեղ ձեռնարկում, որը հաշվառվում է սեփական կապիտալի մեթոդով) պահպանված ներդրումների իրական արժեքով վերաչափումից առաջացած օգուտները և վնասները ճանաչվում են մախկին մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն նոր ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները, որոնք հրապարակվել են 2020թ. հունվարին, ազդում են միայն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում պարտավորությունների որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման վրա, և ոչ ակտիվի, պարտավորության, եկամտախի կամ ծախսի ճանաչման գումարի կամ ժամկետի կամ դրանց մասին քաղաքականում տեղեկատվության վրա:

Փոփոխությունները պարզաբանում են, որ պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ հիմնված է այն իրավունքների վրա, որոնք գոյություն ունեն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, նշում են, որ դասակարգման վրա չեն ազդում այն ակնկալիքները, թե արդյոք կազմակերպությունը կկիրառի իր՝ պարտավորության մարումը հետաձգելու իրավունքը, բացառում են, որ իրավունքները գոյություն ունեն, եթե կովենանտները կատարված են հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, և տալիս են մարմանն սահմանումը՝ հստակեցնելով, որ մարումը վերաբերում է դրամական միջոցների, բաժնային գործիքների, այլ ակտիվների ծառայությունների փոխանցմանը կոնտրազենտին:

Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ՖՀՄՄ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Լականության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական քաղաքականության քաղաքականություններ

Փոփոխությունները փոխում են ՀՀՄՄ 1-ի պահանջները՝ կապված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության քաղաքականության հետ: Փոփոխությունները փոխարինում են ճշանակալի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունն տերմինի բոլոր կիրառումները հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական տեղեկատվությունն տերմինով: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը էական է, եթե: երբ դիտարկվում է կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված այլ տեղեկատվության հետ միասին, ողջամտորեն ակնկալվում է, որ այն կազմի ընդհանուր նպատակի ֆինանսական հաշվետվությունների հիմնական օգտագործողների կողմից այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացված որոշումների վրա:

ՀՀՄՄ 1-ի օժանդակ պարագրաֆները նույնպես փոփոխվել են՝ պարզաբանելու համար, որ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը, որը վերաբերում է ոչ էական գործարքներին, այլ իրադարձություններին կամ պայմաններին, էական չէ և քաղաքականության կարիք չունի: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը կարող է էական լինել պայմանավորված գործարքների, այլ իրադարձությունների կամ պայմանների քննարկով, նույնիսկ եթե գումարները էական չեն: Այնուամենայնիվ, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ էական գործարքներին, այլ իրադարձություններին կամ պայմաններին վերաբերող ոչ բոլոր տեղեկություններն են ինքնին էական:

ՀՀՄՄ-6 նաև մշակել է ուղեցույցներ և օրինակներ՝ ՖՀՄՄ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2-ում նկարագրված «չորս քայլ էականության գործընթացի» կիրառումը քաղաքականության և ցուցադրելու համար:

Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 8-ում. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ»՝ Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում

Փոփոխությունները փոխարինում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխության սահմանումը հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում: Ըստ նոր սահմանման, հաշվապահական հաշվառման գնահատումները, ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված դրամական գումարներ են, որոնք ենթակա են չափման անորոշության:

Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 12-ում. «Շահութահարկեր»՝ Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր

Փոփոխությունները նախատեսում են ևս մեկ քաղաքական սկզբնական ճանաչման ազատումից: Ըստ փոփոխությունների, կազմակերպությունը չի կիրառում սկզբնական ճանաչումից ազատումը այն գործարքների համար, որոնք առաջացնում են հավասար հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ:

Կախված կիրառելի հարկային օրենսդրությունից, հարկվող և նվազեցվող հավասար ժամանակավոր տարբերություններ կարող են առաջանալ ակտիվի և պարտավորության սկզբնական ճանաչման ժամանակ մի գործարքում, որը քիզենալի միավորում չէ և չի ազդում ոչ հաշվապահական, ոչ հարկվող շահույթի վրա: Օրինակ, դա կարող է առաջանալ վարձակալության գծով պարտավորության և համապատասխան օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ճանաչման ժամանակ՝ կիրառելով ՖՀՄՄ 16-ը վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ:

ՀՀՄՄ 12-ի փոփոխություններից հետո կազմակերպությունից պահանջվում է ճանաչել համապատասխան հետաձգված հարկային ակտիվը և պարտավորությունը, ընդ որում ցանկացած հետաձգված հարկային ակտիվի ճանաչումը ենթակա է ՀՀՄՄ 12-ի փոխհատուցելիության չափանիշներին:

ՖՀՄՍ 17. "Ապահովագրության պայմանագրեր"

ՖՀՄՍ 17-ը սահմանում է ապահովագրական պայմանագրերի ճանաչման, չափման, ներկայացման և բացահայտման սկզբունքները և փոխարինում է ՖՀՄՍ 4 Ապահովագրության Պայմանագրեր տտանդարտին:

ՖՀՄՍ 17-ը տալիս է ընդհանուր մոդել (որը փոփոխված է ողղակի մասնակցության հատկանիշներով ապահովագրության պայմանագրերի համար), որը նկարագրված է որպես փոփոխական վճարի մոտեցում: Ընդհանուր մոդելը պարզեցվում է, եթե որոշակի չափանիշները բավարարվում են՝ չափելով մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը՝ կիրառելով ապահովագրական վճարների բաշխման մոտեցումը:

Ընդհանուր մոդելը օգտագործում է ընթացիկ ենթադրություններ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գումարը, ժամկետները և անորոշությունը գնահատելու համար, և այն հստակորեն չափում է այդ անորոշության արժեքը: Այն հաշվի է առնում չուկայական տոկոսադրույքները և ապահովագրիչների օպցիոնների ու երաշխավորությունների ազդեցությունը:

Ընկերության դեկավարությունը չի կանխատեսում, որ այս փոփոխությունների կիրառումն էական ազդեցություն կունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- 3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն
 3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարրեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ստորև ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքները.

Արժույթ	2022թ.	2021թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14
Ռուսական ռուբլի	5.59	6.42
Եվրո	420.06	542.61

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման ոչ դրամային հոդվածների դեպքում շահույթի կամ վնասի ցանկացած փոխարժեքային քաղաքայիչ նույնպես ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

- 3.2 Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ համաձայն կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրս գրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը, հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	- 20 տարի
Հյուրանոցների, կրթական և ուսումնական հաստատությունների շենքեր և շինություններ	- 10 տարի
Արտադրական սարքավորումներ	- 5 տարի
Հոսքային գծեր, ռորոտատեխնիկա	- 3 տարի
Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա, հաղորդակցական սարքավորանք	- 1 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	- 8 տարի

3.4 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է:

Ծրագիր	- 10 տարի
Լիցենզիա	- 1 տարի

3.5 Վարձակալված ակտիվներ

Ընկերությունը նախ և առաջ գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում կամ պարունակում է վարձակալություն: Այսինքն, եթե պայմանագրով իրենտիֆիկացվող ակտիվի օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածով փոխանցվում է փոհատուցման դիմաց:

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը կիրառում է միանման մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, քացատության կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության: Ընկերությունը ճանաչում է պարտավորություն վարձակալության վճարները՝ կոնդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով, որպեսզի վճարի վարձավճարները և Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որը իրենից ներկայացնում է տվյալ ակտիվի օգտագործման իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ընկերությունը օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ճանաչում է վարձակալության սկզբում (այսինքն՝ այն ամսաբվով, երբ տվյալ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, և ճշգրտվում են

կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով պարտավորության վարաչափումից: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է պարտավորություններում ճանաչված կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով արժեքը, առաջացող սկզբնական ուղղակի ծախսումները և վարձավճարները, որոնք կատարվել են մինչև վարձակալությունը սկսելու ամսաթիվը կամ այդ ամսաթվին կատարված վարձավճարները, հանած վարձակալության գծով ստացված ցանկացած արտոնություններ կամ զեղչեր:

Այն դեպքում, երբ վարձակալված ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության պայմանագրի ավարտին՝ վերջում, անցնում է Հնկերությանը կամ սկզբնական արժեքը արտացոլում է տվյալ վարձակալված ակտիվի գնման օպցիոն, ապա մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետով: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները նույնպես պետք է արժեզրկման ստուգման (թեսթ) ենթարկվեն: Օգտակար Ծառայության ժամկետը կազմում է 5 տարի:

Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով

Վարձակալության սկսման պահին, Հնկերությունը կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով չափում է վարձակալության ժամանակահատվածի ընթացքում կատարված կամ կատարվելիք վարձավճարների իրական արժեքով: Վարձավճարները ներառում են հաստատուն՝ ֆիքսված վճարները (ներառյալ հաստատուն վճարումները), հանած վարձակալության հետ կապված ցանկացած ստացվելիք խրախուսումներ, վարձակալության փոփոխում վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը և գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձակալության վճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե վարձակալը խնայատուրեն հանդգնված է, որ կիրառորդի այդ օպցիոնը, վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումները, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է վարձակալի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը:

Փոփոխում վարձավճարները, որոնք կախված չեն որևէ ինդեքսից կամ տոկոսադրույքներից (ներառում են, օրինակ՝ վճարումներ՝ կապված ալստոդական գների ինդեքսից, վճարումներ՝ կապված ուղենշային տոկոսադրույքից (ինչպես օրինակ՝ LIBOR-ը), ճանաչվում են ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում այդ դեպքերը տեղի են ունենցել:

Վարձավճարների իրական արժեքը հաշվարկելիս, Հնկերությունը կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը վարձակալության սկզբի ամսաթվի դրությամբ, որովհետև վարձակալության պայմանագրի մեջ ենթադրյալ տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշվել: Վարձակալության սկսելուց հետո կրեդիտորական պարտքերը վարձակալության գծով ավելանում են (աճում են)՝ տոկոսների ավելացումով պայմանավորված, և նվազում են վարձավճարների վճարումով: Բացի դրանից, կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով հողվածի հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե առկա է ձևափոխություն, փոփոխություն, փոփոխություն վարձակալության ժամանակահատվածում, փոփոխություն վարձավճարում կամ տվյալ ակտիվի ձևեր քերման օպցիոնի գնահատման փոփոխություն:

3.6 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող զինն է՝ հանած համայնման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ

Ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք առաջին ելք մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.7 Ֆինանսական գործիքներ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Հնկերության ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Հնկերության բոլոր ֆինանսական գործիքների ներկայացումը
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են Հնկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Հնկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքների պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով: Գործարքի հետ կապված ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը կամ բողարկմանը (բացառությամբ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների) նախնական ճանաչման ժամանակ համապատասխանաբար գումարվում կամ պակասեցվում են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքից: Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսերը անմիջապես ճանաչվում են շահույթ կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը

- Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉԸՎ)

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը

- Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Պարտքային գործիքները, որոնք համապատասխանում են հետևյալ պայմաններին, սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են ամորտիզացված արժեքով, այն դեպքում, երբ.

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է քիզենս մոդելում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքագրելու համար, և

- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

- Ֆինանսական ակտիվը պահվում է քիզնես մոդելում, որի նպատակն է ապահովել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր և պահվում են վաճառքի նպատակով, և
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉԸՎ)

Մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն ներառվում վերոնշյալների մեջ, ինքնատիպ չափվում են իրական արժեքով շահույթ կամ վնասի միջոցով (ԻԱՉԸՎ):

Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, սկզբնական ճանաչումից հետո, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կամ ԻԱՉԸՎ մեթոդը: Այնուամենայնիվ, ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք առաջանում են, երբ ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի համապատասխանում ապահանջմանը կամ երբ շարունակական ներգրավվածության մոտեցում է կիրառվում և ԸՆԿերության կողմից, թողարկված ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը չափվում են ստորև նշված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններին համապատասխան՝

Ֆինանսական պարտավորություններ (ԻԱՉԸՎ) ներկայացվող

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ԻԱՉԸՎ ներկայացվող, երբ ֆինանսական պարտավորությունը հանդիսանում է՝ (ա) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման մեջ ձեռք բերողի պայմանական հատուցումը (բ) պահվում է առևտրային նպատակով կամ (գ) այն նախատեսված է ԻԱՉԸՎ-ի համար:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես առևտրային նպատակով պահվող եթե.

- այն բացառապես ձեռք է բերվել մոտ ապագայում վերավաճառքի նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման ժամանակ այն հանդիսանում է իդնտիֆիկացվող ֆինանսական գործիքների մի մաս, որը ԸՆԿերությունը միասին է կառավարում և ունի կարճաժամկետ շահույթ ստանալու փաստ:
- Այն ամանցյալ գործիք է, բացառությամբ այն ամանցյալ գործիքների, որոնք հանդիսանում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր կամ նախանշված արդյունավետ հեջավորման գործիքներից:

Ֆինանսական ակտիվների ապահանջումը

Ընկերությունը ապահանջում է ֆինանսական ակտիվը միայն երբ ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները սպառվում են կամ երբ այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը և էականորեն ակտիվի սեփականության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները մեկ այլ կազմակերպության: Եթե Ընկերությունը ոչ փոխանցում է, և ոչ էլ պահպանում սեփականության հետ կապված էականորեն բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և շարունակում է վերահսկել փոխանցված ակտիվը, ապա Ընկերությունը ճանաչում է իր հետադրությունը ակտիվի հանդեպ և այն գումարների հետ կապված պարտավորությունը, որն այն կարող է վճարել: Եթե Ընկերությունը կրում է փոխանցված ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերը և հատույցները, ապա Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև ճանաչում է ստացված օգուտների գրավադրված փոխառությունները:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի ապահանջման ժամանակ ակտիվի մնացորդային արժեքի և հատուցված կամ հատուցվող գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում: Ի հավելում, պարտքային գործիքի մեջ ներդրման, դասակարգված որպես «Ժրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող» (ԻԱՉԸՎ), ապահանջման ժամանակ ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնասում: Եվ հակառակը, բաժնային գործիքի մեջ ներդրման ապահանջման ժամանակ, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը ընտրել է ԻԱՉԸՎ մեթոդը ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը չի վերադասակարգվում շահույթ կամ վնասում, այլ տեղափոխվում է կուտակված շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապահանջումը

Ընկերությունը ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունը միայն և միայն, երբ Ընկերությունը ֆինանսական գործիքի պարտավորություններից ազատվել է, չեղարկվել է կամ սպառվել է պայմանագրային պարտավորությունը: Ապահանջված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոխհատուցված կամ փոխհատուցվող գումարի միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում:

Երբ Ընկերությունը առկա վարկատուի հետ մեկ պարտքային գործիքը փոխանակում է մյուսի հետ՝ զգալիորեն տարբեր պայմաններով, ապա այսպիսի փոխանակումը դիտարկվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նույն կերպ, Ընկերությունը առկա պարտավորության կամ դրա մի մասի էական պայմանների փոփոխությունը դիտարկում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ենթադրվում է, որ պայմանները էական տարբեր են համարվում, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքը, ներառյալ բոլոր վճարված վճարումների և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված և ստացված վճարումների տարբերությունը, առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքից: Եթե փոփոխությունը էական չէ մինչև փոփոխությունը պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոփոխությունից հետո դրամական հոսքերի ներկա արժեքի միջև, ապա տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթ կամ վնասում այլ եկամուտների կամ վնասների հետ մեկտեղ, որպես փոփոխությունից շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Պարտքային գործիքներում ներդրումների արժեզրկումից կորուստները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ ԻԱՉԱՀԱ-ով, Ընկերությունը ճանաչում է հետևյալ դեպքերում՝ սպասվելիք վարկային կորուստների, ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի, առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների գծով, ինչպես նաև ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի մասով: «Դեբիտորական պարտքերի սպասվող կորուստների» (ԴՊՍԿ) գումարները, սկսած համապատասխան ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչումից, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին քարձակվում են՝ վարկային ռիսկում փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Ընկերությունը միշտ ճանաչում է ԴՊՍԿ-ը առևտրային դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և ֆինանսական վարձակալությունից դեբիտորական պարտքերի համար: Այս ֆինանսական ակտիվներից սպասվող վարկային կորուստները գնահատվում են՝ օգտագործելով պահուստի հաշվարկման համար մշակված համապատասխան մատրիցան՝ հիմնվելով Ընկերության պատմական վարկային կորուստի փորձի վրա, ճշգրտված պարտապանների համար հատուկ գործոններով, ընդհանուր տնտեսական պայմաններով և ընթացիկ, ինչպես նաև հաշվետու ամսաթվի պայմաններին կանխատեսվող ուղղության գնահատմամբ, ներառյալ երբ կիրառելի է դրանի արժեքը ժամանակի մեջ:

Մյուս քոչոր ֆինանսական գործիքների համար, Ընկերությունը ճանաչում է ԴՊՍԿ-ն, երբ տեղի է ունեցել սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճ: Այնուամենայնիվ, եթե ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալի չի քարձրացել սկզբնական ճանաչումից ի վեր, ապա Ընկերությունը այդ ֆինանսական գործիքից կորուստի պահուստը չափում է 12 ամսվա ԴՊՍԿ-ի համարժեք գումարով:

ԴՊՍԿ-ն իրենից ներկայացնում է սպասվող վարկային կորուստներ ֆինանսական գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում հնարավոր ռեֆոլտի արդյունքում: Եվ հակառակը, 12 ամսվա ԴՊՍԿ-ն իրենից ներկայացնում է կյանքի ընթացքում ԴՊՍԿ-ի այն մասը, որը սպասվում է որ կառաջանա ֆինանսական գործիքի հնարավոր ռեֆոլտից հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 25.1-ում:

3.8 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գույք գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա

հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, թայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաբվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկվում են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքի պահուստի միջոցով:

Բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքների, եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկման կորուստը նվազում է, և նվազումը օրյնկալվորեն կարելի է վերագրել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքերին, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկման կորուստը հակադարձվում է՝ ճանաչվելով համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն չափով, որ հակադարձումը չհանգեցնի ֆինանսական ակտիվի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը գերազանցի այն ամորտիզացված արժեքը, որը կլիներ, եթե այդ ֆինանսական ակտիվի արժեքի իջեցման հակադարձման ամսաբվի դրությամբ արժեզրկում ճանաչված չլիներ:

Ինչ վերաբերում է վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի արժեքորերին, արժեզրկումից հետո իրական արժեքի աճն ուղղակիորեն ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

3.9 Մեխանիզմներ կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Ըստ հարաբերակցության ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.10 Ըստ քառասուն

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ Լուրյան գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գույվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ Լուրյան ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է գուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

3.11 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի զեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.12 Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը սահմանում է համապարփակ մոտեցումներ հասույթի որոշման գծով, քն երբ հասույթը պետք է ճանաչվի և ինչ գումարով պետք է ճանաչվի: Սույն ստանդարտ փոխարինում է ՀՀՄՍ 18. «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11. «Կառուցման պայմանագրեր» ստանդարտներին և համապատասխան մեկնաբանություններին: Համաձայն ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտի, հասույթը ճանաչվում է, երբ գնորդը կամ ծառայություն ստացողը ձեռք է բերում վերահսկողություն ապրանքի կամ ծառայության նկատմամբ: Վերահսկողության իրավունքի փոխանցման ժամկետի որոշումը, «Ժամանակի կոնկրետ պահին», քն «Ժամանակի ընթացքում», պահանջում է դատողություններ:

Որոշելու համար, քն արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույթ, քն ոչ, Ընկերությունն առաջնորդվում է ստորև ներկայացված 5 քայլերի գործընթացով.

1. Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
2. Բացահայտել կատարման պարտականությունը
3. Որոշել գործարքի գինը
4. Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
5. Ծանաչել հասույթը, երբ կատարման պարտականությունը(երը) բավարարված են

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի միջև որևէ պահին, կամ կոնկրետ ժամանակի ընթացքում, երբ Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

Ընկերության հասույթի ճանաչման հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես ծանոթագրություն 4:

4 Հասույթ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտադրանքի վաճառքից հասույթ	148,522	136,925
	148,522	136,925

Պայմանագրի մնացորդներ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերի շրջանակներում դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվություն:

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դեբիտորական պարտքեր՝ ներառված «Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերում»	106,364	117,647

5 Այլ եկամուտ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընդհանրից ստացված ակտիվներ	52,083	76,898
Պաշարների վաճառքից եկամուտ	-	345
Տույժեր և տուգանքներ	516	729
Վարձակալություն	56,564	51,913
Այլ	8,612	8,871
	117,775	138,756

6 Իրացման ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Մաշվածություն	1,592	373
Այլ	1,044	918
	2,636	1,291

7 Վարչական ծախս

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատակիցներին հատուցումներ	129,692	116,062
Գործուղման ծախսեր	294	289
Բանկային ծառայությունների ծախսեր	72	1
Ներկայացուցչական ծախսեր	35	114
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	17,467	14,744
Հեռահաղորդակցության ծախսեր	472	455
Առդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	200	1,550
Չփոխհատուցվող հարկերի գծով ծախսեր	4,338	3,333
Մաշվածության գծով ծախսեր	1,700	3,300
Վարձակալության գծով ծախս	(564)	(484)
Այլ	2,600	2,001
	156,306	141,365

8 Այլ ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Դերիտորական պարտքերի անհուսալի ճանաչում	21,737	-
Եկամուտներին վերաբերվող շնորհ	50,513	72,675
Տույժեր և տուգանքներ	2,363	2,835
Հիմնական միջոցների վաճառքից ծախսեր	4,446	63
Պահուստ	9,526	21,133
Կասկածելի դերիտորական պարտքեր	23,522	-
Այլ	604	28,384
	112,711	125,090

9 Ֆինանսական եկամուտ / (ծախս)

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական ծախսեր		
Վարկերի և փոխառությունների գծով տոկոսներ	(6,410)	(8,589)
Վարձակալության գծով ֆինանսական ծախս	(129)	(140)
Ընդամենը ֆինանսական ծախսեր	(6,539)	(8,729)
Ֆինանսական եկամուտ		
Փոխառությունների գծով տոկոսներ	96	51
Ընդամենը ֆինանսական եկամուտ	96	51
Չուտ ֆինանսական եկամուտ/(ծախսեր)	(6,443)	(8,678)

10 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	(6,193)	(7,458)
Հետաձգված հարկ	6,311	3,809
	118	(3,649)

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀԱՄ)	(11,799)		(743)	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2020թ.՝ 20%) (Չհարկվող եկամուտ)/չնվազեցվող ծախսեր, գուտ	2,124	18%	134	18%
	(2,006)	17%	(3,783)	509%
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	118	35%	(3,649)	527%

11 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ	Հողամասեր, շենքեր և կառուցվածք ներ	Մեքենաներ, սարքավորումներ և Փոխանցող հարմարանքներ	Արտադրա կան և տնտեսակ ան գույք	Տրանսպորտային միջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Ազգայնական արժեք</i>							
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,249,056	9,818	7,398	19,093	7,432	467	1,293,263
Ավելացում	-	-	-	-	604	-	604
Օտարում	(305)	(94)	-	-	-	-	(399)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,248,751	9,724	7,398	19,093	8,036	467	1,293,468
Ավելացում	2,092,105	-	-	-	52	-	2,092,157
Օտարում	(1,135,007)	(1,151)	(332)	-	(5,927)	-	(1,142,417)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,205,849	8,573	7,066	19,093	2,161	467	2,243,208

Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում

2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(72,117)	(9,771)	(6,246)	(17,698)	(2,446)	(168)	(108,447)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(2,328)	(47)	(518)	(203)	(166)	(37)	(3,300)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	242	94	-	-	-	-	336
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(74,204)	(9,724)	(6,764)	(17,901)	(2,612)	(205)	(111,410)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(2,116)	-	(452)	(59)	(176)	(37)	(2,842)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	1,151	332	-	1,466	-	2,949
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(76,321)	(8,573)	(6,884)	(17,961)	(1,322)	(243)	(111,303)

Հաշվեկշռային արժեք

2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,176,938	47	1,152	1,394	4,986	299	1,184,816
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,174,546	-	634	1,191	5,425	261	1,182,057
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,129,528	-	182	1,132	839	224	2,131,904

12 Օգտագործման իրավունքի ճնով ակտիվներ

Հազար դրամ	Շենքեր	Ընդամենը
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>		
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,653	1,653
Ավելացում		
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(373)	(373)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,280	1,280
Ավելացում		
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(435)	(435)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	845	845

13 Պաշարներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հումք և նյութեր	846	1,006
Անավարտ արտադրանք	177	-
Վառելիք	73	66
Այլ	-	113
	1,096	1,185

14 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	106,364	117,647
Տրված կանխավճարներ	33	9
Կասկածելի դեբիտորական պարտքեր	(23,522)	-
Այլ դեբիտորական պարտքեր	19,869	16,809
	102,744	134,465

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ չի հաշվարկվում:

15 Դրամական միջոցներ և համարժեքներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ միջոցներ	352	108
Բանկային հաշիվներ	13,678	9,499
	14,030	9,607

16 Կապիտալ և պահուստներ

16.1 Կամուրջային կապիտալ

Հայտարարված բաժնեմասեր	2022թ.	2021թ.
623 հատ սովորական բաժնետոմս, յորաբանջուրը 149,532 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով	93,158,436	93,158,436

Բաժնետեր	2022թ.		2021թ.	
	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)
Հայաստանի Հանրապետություն	93,158,436	100	93,158,436	100
	93,158,436	100	93,158,436	100

17 Վարկեր և փոխառություններ

Հազար դրամ	Ընթացիկ		Ոչ ընթացիկ	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	<i>Վարկեր և փոխառություններ</i>			
Վարկեր	22,165	-	22,302	-
Փոխառություններ	-	-	-	66,631
	22,165	-	22,302	66,631

Վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքի և հաշվեկշռային արժեքի համեմատությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	Իրական արժեք		Հաշվեկշռային արժեք	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	<i>Չապահովված փոխառություններ</i>			
Փոխառություններ	-	66,631	-	66,631
	-	66,631	-	66,631

Ապահովված վարկեր և փոխառություններ	Իրական արժեք		Հաշվեկշռային արժեք	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	<i>Սակարկված վարկեր և փոխառություններ</i>			
Երկարաժամկետ վարկ	44,467	-	44,467	-
	44,467	-	44,467	-
	44,467	66,631	44,467	66,631

18 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	4,304	4,963
Հաճախորդներից կանխավճարներ	2,794	2,694
Հետաձգված եկամուտ	-	3,301
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	16,010	12,846
Այլ	826	1,759
	23,934	25,563

19 Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով

Ստորև ներկայացված է վարձակալության գծով պարտավորությունները (ներառյալ վարձավճարի գծով պարտավորությունները) և ժամանակաշրջանի ընթացքում փոփոխությունները

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Սկզբնական մնացորդ	1,386	1,730
Ավելացում	-	-
Տոկոսների ավելացում	129	140
Վճարված վարձավճար	(564)	(484)
Տարվա վերջի դրությամբ	951	1,386
Ընթացիկ	459	435
Ոչ ընթացիկ	492	951
Տարվա վերջի դրությամբ	951	2,772

Ստորև ներկայացված է շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարները.

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Օգտագործման իրավունքի ձեռք ակտիվների նաշվածություն	435	373
Տոկոսային ծախսեր կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	129	140
	564	513

20 Պահուստներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Ընթացիկ	Ոչ ընթացիկ	Ընթացիկ	Ոչ ընթացիկ
Պահուստներ շարունակական գործառնական ծախսումների գծով	30,660	-	21,133	-
Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ավելացում	Հակադարձում	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	-	30,660	-	30,660
	-	30,660	-	30,660

21 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք սովորաբար հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

21.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են համապատասխանում իրական արդյունքներին: Հաշվապահական գնահատումները հիմնականում վերաբերվում են հիմնական միջոցների օգտակար ժառանգություններ ժամկետներին:

22 Ֆինանսական գործիքներ

22.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Ընկերության ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր տեսակի գծով սպեցիֆիկ տեղեկատվություն
- Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի որոշման գծով տեղեկատվություն, ներառյալ դատողությունները և գնահատումների անորոշությունները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.7-ում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ անորոշագրված արժեքով չափվող		
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	126,233	134,456
- Տրված փոխառություններ	-	-
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	14,030	9,607
	140,263	144,063

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ անորոշագրված արժեքով չափվող		
- Վարկեր և փոխառություններ	44,467	66,631
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	5,130	6,722
	49,597	73,353

22.2 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Առավել ևս կան ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

ա) Ըուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժուրային ռիսկի, տոկոսադրույքային ռիսկի, որոնք բխում են ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Այս ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության համար առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դեբիտորական պարտքերը, ժամկետային ավանդները, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները, ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և այլն: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները		
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	126,233	134,456
- Տրված փոխառություններ	864,109	864,109
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	14,030	9,607
	1,004,372	1,008,172

Հաշվետու ամսաքվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ:

գ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Ընկերությունը իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերը:

22.3 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը առավելագույնին հասցնելով բաժնետերերի եկամուտները՝

փոխառու և կապիտալ միջոցների օպտիմալ համապատասխանություն ապահովելու միջոցով:

Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը, որպեսզի ապահովի փոխառու միջոցների և սեփական կապիտալի մնացորդների առավելագույն օպտիմալ համապատասխանություն, որը վերլուծվում է՝ հաշվառելով ֆինանսական լծակը (զուտ պարտավորությունը բաժանած ընդհանուր կապիտալի վրա) հետևյալ կերպ.

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հազար դրամ		
Ընդհանուր փոխառություններ	-	66,631
Համա՝ մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	14,030	9,607
Զուտ պարտավորություն	(14,030)	57,024
Ընդհանուր կապիտալ	33,232	88,352
	19,202	145,376
Ֆինանսական լծակ	-0.73	0.39

22.4 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված իրական արժեքի չափումները

Ընկերությունը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է գնահատման մեթոդներ, ինչպես ներկայացված է ՖՀՄՍ 13-ում «*Իրական արժեքի չափումը*»:

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են մնամատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	126,233	126,233	-	-
Տրված փոխառություններ	-	-	-	-
Գրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,030	14,030	-	-
	140,263	140,263	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում			
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ</i>				
Վարկեր և փոխառություններ Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	22,302	-	22,302	-
	5,130	5,130	-	-
Ընդամենը	27,432	5,130	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	134,456	134,456	-	-
Տրված փոխառություններ	-	-	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	9,607	9,607	-	-
	144,063	144,063	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում			
	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ</i>				
Վարկեր և փոխառություններ Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	66,631	-	66,631	-
	6,722	6,722	-	-
Ընդամենը	73,353	6,722	-	-

23 Պայմանականություններ

23.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում րացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների

ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով, ինչպես նաև տարածաշրջանի տնտեսական ճգնաժամը: Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարունակությունը, խարարված հեղինակությունը, վաճառքների, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Բացի այդ, համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված՝ Հայաստանի հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վերաբերյալ դեռևս առկա են անորոշություններ, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը մեծ կախման մեջ է գտնվում: Ծովայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, Անկավարտությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, քե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա տարածաշրջանային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

23.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի անբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

23.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Անկավարտությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

23.4 Երջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Երջակա միջավայրը, որտեղ Ընկերությունը գործում է, չի պահանջում, որպեսզի Ընկերությունը ներկայացնի շրջակա միջավայրի վրա իր ունեցած ազդեցության տարեկան հաշվետվություն կամ համանման զեկույց: Ղեկավարության համոզմամբ՝ Ընկերությունը քաղաքարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված կառավարության պահանջները և վառահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

24 Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են Ընկերության մասնակիցներին, այլ կազմակերպություններ և հիմնական ղեկավար անձնակազմը: Ընկերության վերջնական վերահսկող է հանդիսանում Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովը: Ընկերության կապակցված կողմերը և նրանց հետ գործարքները ներկայացված են ստորև:

24.1 Վերահսկողություն

Ընկերությունը վերահսկվում է Հայաստանի Հանրապետության կողմից:

24.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև գործարքներ չեն իրականացվել:

24.3 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում.

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ, ներառյալ սոցիալական ապահովության վճարները	5,876	1,039
	5,876	1,039